

Հաստատում եմ՝
Տնօրեն՝
Ն. Մարկոսյան
-----/ստ./
--- ----- 2022թ.

**Թեմատիկ պլան
2022-2023 ուսումնական տարի**

Առարկա՝ Աշխարհագրություն
Ուսուցիչ՝ Ա. Այվազյան
Դասարան՝ 7-րդ
Շաբաթական ժամերի քանակ՝ 1 ժամ
Տարեկան ժամերի քանակ՝ 34 ժամ

Աշխարհագրություն

Ժ ա մ	Էջ	Թեմա 1 Հասարակական(սոցիալ-տնտեսական) աշխարհագրության ուսումնասիրման առարկան,խնդիրները և նշանակությունը
1	3-6	<u>Հասարակական(սոցիալ-տնտեսական) աշխարհագրության ուսումնասիրման առարկան,խնդիրները և նշանակությունը</u>
Նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> • Գաղափար կազմել,թե ինչու <<աշխարհագրություն>>միասնական գիտության շրջանակում ձևավորվեց նոր ենթաճյուղ`տնտեսականը:</li> <li>• <b>Գաղափար կազմել,թե ինչու`<<տնտեսական>>աշխարհագրությունը վերանվանվեց <<սոցիալ-տնտեսական>> և<<հասարակական>> աշխարհագրություն: • Գաղափար կազմել հասարակական աշխարհագրության կապը այլ գիտությունների հետ: 	
Վերջնար- դյունքները	<ul style="list-style-type: none"> • Կպատկերացնի հասարակական աշխարհագրության,նրա նպատակ-խնդիրների մասին: • Կարողանա ուսումնասիրել և ճանաչել շրջակա միջավայրի ինքնազարգացման և ինքնակառավարման սահմանները: • Կարողանա ուսումնասիրել և գնահատել բնակչության և տնտեսության տեղաբաշխումը: 	
Թեմա 2 Աշխարհի քաղաքական բաժանում		
Նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> • Գաղափար կազմել,թե ինչու է կատարվում աշխարհի տարածքային բաժանում: • Գաղափար կազմել,թե ինչ է ինքնիշխան պետությունը: • Գաղափար կազմել,թե ինչ կապ կա տարածքային և քաղաքական բաժանման միջև: • Գաղափար կազմել,թե որոնք են աշխարհի քաղաքական բաժանման տարածքային միավորները: 	
Վերջնար- դյունքները	<ul style="list-style-type: none"> • Պատկերացնի պետության, նրա տարածքային և քաղաքական սահմանների,ինքնիշխան պետության մասին: • Պատկերացնի, որ աշխարհի տարածքային բաժանումը միաժամանակ նաև աշխարհի քաղաքական բաժանումն է: • Պատկերացնի,որ աշխարհի տարածքային բաժանումը քաղաքական բաժանման հիմքն է: 	
1	6-8	<u>Աշխարհի քաղաքական բաժանումը</u>
1	9-14	<u>Աշխարհի քաղաքական քարտեզը</u>

1	15-22	Աշխարհի պետությունների խմբավորումը
		Թեմա 3 Աշխարհի բնակչություն
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> • Չարգացնել գիտելիքներ և վերլուծական հմտություններ բնակչության վերարտադրության, կազմի, տեղաբաշխման և տարաբնակեցման տարբերությունների վերաբերյալ: • Չարգացնել մարդկանց ազգային ու մշակութային առանձնահատկությունների վրա՝ աշխարհագրական գործոններով պայմանավորված սահմանափակումների ազդեցության վերաբերյալ պատշաճ վերաբերմունք և վարքագիծ:
Վերջնար- դյունքները		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Բնորոշել</i> բնակչություն, բնական շարժընթաց, բնական և մեխանիկական շարժ, վերարտադրության ռեժիմ, միգրացիա, ժողովրդագրական քաղաքականություն, բնակչության կազմ, տեղաբաշխում, տարաբնակեցում հասկացությունների էությունը: • <i>Վերլուծել</i> բնակչության թվի փոփոխությունների պատճառները: • <i>Թվարկել և բացատրել</i> ծնելիության և մահացության վրա ազդող գործոնները, <i>համեմատել</i> դրանց ազդեցության բնույթը տարբեր տարածաշրջաններում և երկրներում: • <i>Ներկայացնել</i> բնակչության վերարտադրության ռեժիմները, <i>համեմատել</i> վերարտադրության տարբեր ռեժիմներ ունեցող երկրները, <i>բացատրել և տարբերակել</i> ժողովրդագրական քաղաքականության տեսակներն ըստ վերարտադրության ռեժիմների: • <i>Բացատրել և վերլուծել</i> միգրացիաների էությունը, տեսակները, պատճառներն ու հետևանքները, գլխավոր ուղղությունները: • <i>Ընկալել և բացատրել</i> բնակչության տեղաբաշխման և խտության փոփոխություններն աշխարհում: • <i>Ներկայացնել</i> բնակչության կազմի տեսակները (սեռային, տարիքային, ռասայական, ազգային (էթնիկական), կրոնական, լեզվական) և <i>վերլուծել</i> դրանց աշխարհագրական առանձնահատկությունները: • <i>Համեմատել և բացատրել</i> առնվազն երկու տարբեր պետությունների սեռատարիքային բուրգերի կառուցվածքը: • <i>Քննարկել</i> երիտասարդ և ծերացող բնակչություն ունեցող երկրների հիմնական խնդիրները: • <i>Համեմատել</i> բնակչության զբաղվածության կառուցվածքը տարբեր տիպի երկրներում: • <i>Բնորոշել</i> աշխատանքային ռեսուրսներն ըստ որակական և քանակական ցուցանիշների: • <i>Գնահատել</i> աշխատանքային ռեսուրսների դերը և ժողովրդագրական գործընթացների կառավարման կարևորությունը: • <i>Վերլուծել</i> տարաբնակեցման (քաղաքային և գյուղական) աշխարհագրական պատկերն ու զարգացման միտումները: • <i>Բացատրել</i> քաղաքներում բնակչության կենտրոնացման գործընթացի արդի միտումները: • <i>Լուծել</i> բնակչության աշխարհագրության վերաբերյալ մաթեմատիկական խնդիրներ: • <i>Կառուցել և վերլուծել</i> գրաֆիկներ ու դիագրամներ: • <i>Ցուցաբերել</i> հանդուրժողականություն բնակչության ռասայական, ազգային (էթնիկական) և կրոնական տարբերությունների նկատմամբ:
1	22-26	Աշխարհի բնակչության թիվը և շարժը:
1	26-30	Բնակչության վերարտադրություն:
1	30-35	Աշխարհի բնակչության տեղաբաշխումը և միգրացիաները/գաղթեր/:
1	35-39	Բնակչության սեռատարիքային կազմ: Աշխատանքային ռեսուրսներ:
1	39-45	Բնակչության ռասայական ,ազգային և կրոնական կազմը:

1	46-51	Տարաբնակեցում: Քաղաքային և գյուղական բնակավայրեր:
1	52	Գործնական աշխատանք
1		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք
		Թեմա 4 Աշխարհի բնական պայմանները և ռեսուրսները
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> • Չարգացնել գիտելիքներ բնական ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման վերաբերյալ: • Չարգացնել գիտելքներ բնական պայմանների վերաբերյալ: • Չարգացնել մտածողություն բնական պաշարների խնայողական օգտագործման վերաբերյալ:
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Բացատրել</i> բնական պայմանների և ռեսուրսների տարբերություններն ու առանձնահատկությունները: • <i>Դասակարգել</i> բնական ռեսուրսներն ըստ ծագման, ըստ սպառման: • <i>Կատարել</i> ռեսուրսապահովվածության հաշվարկներ: • <i>Քարտեզի վրա ցույց տալ</i> բնական ռեսուրսների հիմնական խմբերի աշխարհագրական տեղաբաշխումն ու <i>բացատրել</i> դրա սոցիալ-տնտեսական ազդեցությունները կոնկրետ օրինակով: • <i>Գնահատել</i> աշխարհի հողային ռեսուրսներն ըստ նշանակության: • <i>Ներկայացնել</i> ջրային ռեսուրսների օգտագործման, քանակական և որակական սպառման առանձնահատկությունները տնտեսության տարբեր ճյուղերում: • <i>Գնահատել</i> կենսաբանական ռեսուրսների դերը մարդկության կենսագործունեության համար: • <i>Բնութագրել</i> ռեկրեացիոն ռեսուրսները: • <i>Գնահատել</i> այլընտրանքային էներգետիկ ռեսուրսների դերը:
1	53-58	Բնական պայմաններ և ռեսուրսներ: Բնական ռեսուրսների խմբավորումը:
1	58-65	Աշխարհի բնական ռեսուրսների տեղաբաշխումը:
		Թեմա 5 Համաշխարհային տնտեսություն
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> • Ձևավորել համակարգված գիտելիքներ և վերլուծական հմտություններ համաշխարհային տնտեսության, դրա հիմնական ճյուղերի (արդյունաբերություն, գյուղատնտեսություն, տրանսպորտ, ծառայությունների ոլորտ) առանձնահատկությունների և տեղաբաշխման, երկրների և տարածաշրջանների տնտեսական մասնագիտացման ու առևտրատնտեսական հարաբերությունների վերաբերյալ:
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Բնորոշել</i> համաշխարհային տնտեսության էությունը: • <i>Նկարագրել</i> տնտեսության ոլորտներն ու համաշխարհային տնտեսության ճյուղային կառուցվածքը: • <i>Բացատրել</i> աշխատանքի միջազգային բաժանման տեղն ու դերը համաշխարհային տնտեսության ձևավորման մեջ: • <i>Բացատրել</i> միջազգային տնտեսական մասնագիտացումը և <i>հաշվարկել</i> երկրների արտադրական մասնագիտացման ցուցանիշները: • <i>Բնորոշել</i> աշխարհի արդյունաբերության ճյուղային կառուցվածքը և <i>բացատրել</i> դրանց տարածական տեղաբաշխումը: • <i>Համեմատել</i> գիտատար, կյութատար, աշխատատար, էներգատար և ջրատար արտադրությունների տնտեսական և բնապահպանական արդյունավետությունը: • <i>Հասկանալ</i> համաշխարհային տնտեսության կառուցվածքում գյուղատնտեսության արդի տեղը, դերն ու նշանակությունը, ինտենսիվացման ուղղությունները: • <i>Բացատրել</i> գյուղատնտեսության ճյուղերի զարգացման և տեղաբաշխման օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները: • <i>Ընկալել</i> բնական ռեսուրսների ռացիոնալ օգտագործման և մարդկության կայուն զարգացման գաղափարի էությունը համաշխարհային տնտեսության զարգացման արդյունքում: <i>Ներկայացնել</i> տրանսպորտի տեսակներն ու կապի արդի միջոցները,

		<ul style="list-style-type: none"> միջազգային ծովային և ցամաքային գլխավոր տրանսպորտային ուղիները: <i>Գնահատել</i> տրանսպորտի և կապի դերը հասարակական կյանքի տարածքային կազմակերպման գործում: <i>Համեմատել</i> համաշխարհային տրանսպորտի հիմնական տեսակների ցուցանիշներն ու տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:
1	66-70	Ազգային տնտեսություն
1	71-76	Տնտեսության տեղաբաշխումը Աշխատանքի աշխարհագրական բաժանումը
1	77-82	Համաշխարհային տնտեսություն
1	82-92	Արդյունաբերության բնդհանուր բնութագիրը և տեղաբաշխումը:
1	92-100	Վառելիքաէներգետիկ արդյունաբերություն:
1	101-105	Մետաղաձուլություն և մեքենաշինություն:
1	106-110	Արդյունաբերության այլ ճյուղեր(Քիմիական,թեթև,սննդի)
1	110-118	Գյուղատնտեսություն
1	119-125	Բուսաբուծություն
1	125-129	Անասնապահություն
1	130-136	Զկնորություն և ձկնաբուծություն, անտառային տնտեսություն և որսորդություն
1	137-142	Տրանսպորտ և կապ
1	142-146	Տրանսպորտային միջազգային գլխավոր ուղիները
1	147-152	Տնտեսության սպասարկման ոլորտի ճյուղեր
1		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք
		Թեմա 6 Միջազգային տնտեսական համագործակցություն
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> Գաղափար կազմել միջպետական հարաբերություններին, դրանց տեսակներին : Գաղափար կազմել միջազգային կազմակերպություններին: Գաղափար կազմել , թե ինչպիսին է ՀՀ – ի տեղն աշխարհում:
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> Բնորոշել միջազգային տնտեսական հարաբերությունները ու տեսակները: Ցույց տալ ՀՀ տեղը միջազգային հարաբերություններում: <i>Գնահատել</i> միջազգային տրանսպորտային ուղիների, ծովային ջրանցքների և նեղուցների դերակատարությունը համաշխարհային բեռնափոխադրումների գործընթացում: Քարտեզի վրա <i>ցույց տալ</i> տրանսպորտային կարևորագույն ուղիներն ու հանգույցները: <i>Հաշվարկել</i> որևէ տեսակի տրանսպորտի ուղիների ցանցի խտությունը, բեռնաշրջանառությունն ու ուղևորաշրջանառությունը: <i>Նկարագրել</i> սպասարկման ոլորտի ճյուղային կառուցվածքը, <i>գնահատել</i> սպասարկման ոլորտի դերը հասարակության կյանքում: <i>Վերլուծել</i> ոլորտի տարբերությունները զարգացման տարբեր մակարդակ ունեցող երկրներում, <i>վերհասնել</i> կապը նյութական արտադրության հետ: <i>Բնորոշել</i> տուրիզմն ու դրա համաշխարհային նկարագիրը, <i>գնահատել</i> տուրիզմի նշանակությունը: <i>Բնորոշել</i> միջազգային տնտեսական հարաբերությունների հիմնական ձևերը:

		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Հասկանալ</i> արտաքին առևտրի հիմնական ուղղությունները:
1	142-146	Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ
1	147-152	Հայաստանի Հանրապետությունը աշխարհում
1	152-157	Գործնական աշխատանք
1		Կրկնություն
1		Ընդհանուր ամփոփում